

driemaandelijks tijdschrift
De V Geslachten van Hoegaarden

édition trimestrielle
Les V Lignages de Hoegaarden

2.2609

België - Belgique
P.B.
3320 Hoegaarden

STEENWEGEN FILLET
PROCESSIONEWEG 66
3300 TIENEN

FAMILIESCHOON

Anno XLIV nr 5(NR) 2/2003
driemaandelijks juni, juli, augustus

Afgiftekantoor 3320 Hoegaarden

Ver. uitg. A Veroeveren 3320 Hoegaarden

Ereeraad — Conseil d'honneur

Z.E.H. Henri Peeters (†), Pastoor en Landdeken van het Concilie van Hoegaarden
Sieur J.M. Lowet-Oury (†), Président d'honneur et Administrateur délégué de la Raffinerie et Sucrierie de Grand-Pont
Dhr. L. Borremans (†), Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. G. Puttevils, Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. Baron Charles Roberti de Winghe, Ere-Notaris
Z.E.H. J. Vandervelpen, Deken van Hoegaarden

Beschermraad — Comité de patronage

College van Burgemeester en Schepenen van Hoegaarden
Museum 't Nieuwhuys – Stichting Julien Van Nerum – vzw Hoegaarden

Redactie — Rédaction

Maurice Dodion – Lelielaan 34 – 3191 Hever – Tel. (015) 61 43 24

PRK — CCP

000-0895026-07 – Confrerie der V Geslachten – Hoegaarden

Confrerie der V Geslachten — Confrérie des V Lignages

Stichting — Fondation 09-12-1741

Rechthebbende Geslachten — Lignages ayants-droit

Servais Sweerts x Angeline Sweerts	(De Zwarte Merel / Le Merle Noir)
Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael	(Het Groene Klaverblad / Le Trefle Vert)
Charles Van Nerum x Barbe Sweerts	(De Gulden Lelie / Le Lys d'Or)
Henri Hoebancx x Anne Sweerts	(Het Zilveren Zwaard / Le Glaive d'Argent)
Henri Struys x Elisabeth Sweerts	(De Zilveren Struisvogel / L'Autruche d'Argent)

Lidmaatschap en abonnements

A. Van Nerum, Parklaan 5, 1860 Meise

Verzending Familieschoon

F. Veroeveren, A. Putzeysstraat 10, 3320 Hoegaarden

Ruilabonnements en Correspondentie

M. Dodion, Lelielaan, 34, 3190 Hever

Het Ganzenspel van de V Geslachten

is te verkrijgen door storting van 15 Euro
op rek. 330-0102965-05

Dodion M Lelielaan 34 3190 Hever
verzendingskosten inbegrepen

Le Jeu d'Oie de la
Coinfrérie des V Lignages Nobles de Hoegaarden

15 Euro (frais de port inclus)
330-0102965-05
Dodion M Lelielaan 34 3191 Hever

Wie genealogie en familiegeschiedenis minded is
 Wie interesse heeft voor heraldiek
 Wie ons trimestrieel tijdschrift wil ontvangen
 wordt lid

Lidmaatschap-Côtisation annuelle : 10 euro
 (buitenland-étranger: 15 euro)

000-0895026-07

Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden
 Confrérie des V Lignages de Hoegaarden

Pour tous ceux qui aiment nous aider
 Pour qui s'intéresse à la généalogie et veut mieux faire connaissance de ses
 ancêtres
 Pour les fans de l'héraldique

Correspondentieadres Dodion Maurice Lelielaan 34 B3191 Hever
 e-mail dodionm@hotmail.com
 dodionm@5geslachten.org
 dodionm@catholic.org

Wij hebben nu ook een eigen website
 Cliquez sur notre web

<http://www.5geslachten.org>
<http://www.hoegaardenvgeslachten.tk>

Edito

Bij dit vijfde nummer van de nieuwe reeks van Familieschoon zijn we blij aan onze familieleden en andere lezers te kunnen vertellen dat wij een website hebben. Vanaf nu kan iedereen onze activiteiten, mededelingen en nieuwigheden op de website van de Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden volgen. Om die reden hebben we het adres op de allereerste pagina gezet. Niet alleen kunnen we nu veel vlugger informeren en documentatie uitwisselen, maar is het ook mogelijk van een veel groter en tegelijk een internationaal publiek te bereiken.

Door de informatica snelweg te bewandelen kunnen we alle geïnteresseerden bereiken, die als fanaten van genealogie en heraldiek onvermoeibaar op zoek zijn naar hun roots. Wij staan met onze website tussen de top genealogiesites, zodat alle zoekers vroeg of laat bij ons terecht komen. Leden kunnen eveneens gebruik maken van de website om ons hun wensen kenbaar te maken, zodat wij daar kunnen op inspelen. Het volstaat om contact op te nemen met ondergetekende en we versturen uw wensen of gegevens of vragen wereldwijd. Wereldwijd, want onze site is voor iedereen bereikbaar op elk van de continenten van onze dierbare aardbol.

Wij danken oprecht de heren Van Oppen, webmaster en Danny Beeckmans, Ceremoniemeester van onze Cofrerie voor de inspanningen die zij geleverd hebben. Het resultaat mag gezien zijn. Tegelijk danken wij hen ook voor de organisatie van de prachtig gelukte Sweetsdag van 10 mei laatstleden. De foto's van deze internationale ontmoeting, die 84 Sweetsen te Hoegaarden bijeenbracht, zijn op onze site te bewonderen.

Niet minder geslaagd is onze Putzeysdag geweest. Een zeventigtal familieleden, en we hebben door de massale respons de inschrijvingen vroegtijdig moeten inhouden, waren present te Hoegaarden. Ook hier waren er heel wat mensen uit de verste uithoeken van ons land. Een familie, naamdragers, had er zelfs aan gehouden vanuit Londen de reis naar Hoegaarden te maken.

Beide manifestaties hadden een aantal dingen gemeen die wij toch even in het daglicht wensen te zetten om als leidraad te diene voor de toekomst :

Families uitnodigen voor een ganse dag, hen een genealogische brochure aanbieden met tevens een wandeling langs voormalige familiebezittingen en -merkwaardigheden is voor het ogenblik een succesformule;

de bereidwillige medewerking die daarbij verleend wordt door Rik Cipers, zowel in het openstellen van zijn Cruysblockhoeve, als door de deskundige uitleg die hij de bezoekers geeft, is een waardevolle troef die door alle aanwezigen telkens zeer wordt gewaardeerd;

de vriendelijkheid, de soepelheid en de goede smaak van de uitbaters van 't Nieuwhuys zijn telkens het gespreksonderwerp in de loop van de namiddagactiviteiten; de copieuze maaltijd die dan ook nog wordt aangeboden bevordert alleen maar de goedgehumeurdheid van de deelnemers aan onze familiedagen;

het Kapittelhuis is een bijzonder mooie locatie om onze gelegenheidstentoonstellingen, die telkens gehouden worden, goed tot hun recht te laten komen; ook de Vlaamse Toontuinen en hun crew maken het mogelijk van aan onze manifestaties een cachet te geven dat de Confrerie van de V Geslachten waardig is en Hoegaarden tot eer strekt.

www.dodionm@hotmail.com
www.dodionm@5geslachten.org
www.doionm@catholic.org

Nous avons le plaisir d'annoncer à notre grande famille que les journées organisées pour les familles Putzeys et Sweerts ont connu un très grand succès. Ce succès n'est pas seulement le résultat du beau temps de ce dimanche et samedi.

Il y a plusieurs facteurs qui ont contribué à l'enthousiasme des participants:
organiser une journée familiale avec une brochure généalogique et une promenade qui montre les traces laissées par les ancêtres est une formule appréciée;
l'enthousiasme et l'hospitalité de Henri Cipers, le propriétaire du Cruysblock, contribue au succès de la journée;
les propriétaires du Nieuwhuys accueillent avec professionnalité et une aimabilité convainquante;
le Kapittelhuis est une localité avec beaucoup de style pour nos expositions occasionnelles et les Vlaamse Toontuinen qui se trouvent dans le même complexe augmentent ce confort.

Comme nous l'avons annoncé en première page nous avons dès maintenant un website. Cela nous permet de tenir un contact permanent avec notre grande famille. Les intéressés, généalogistes expérimentés ou amateurs, ont la possibilité de suivre nos recherches jour après jour. Notre site permet de communiquer non seulement avec les familles de notre pays, mais aussi les parents lointains, qui habitent peut-être un pays lointain dans un autre continent.

Enfin nous remercions de tout coeur tous ceux qui nous ont aidé, spécialement Mr Van Oppen, le webmaster et Danny Beeckmans, du lignage Sweerts.

**Werkvergadering van de Confrerie
Réunion pour les membres actifs de la Confrérie**

**Zaterdag 5 juli 2003 om 15h in 't Nieuwhuys
E. Ourystraat, 2, 3320 Hoegaarden
Samedi 5 juillet à 15h au 't Nieuwhuys**

**De aanwezigheid van al wie actief wil meewerken aan de op puntstelling van
een aangepast programma wordt verwacht**

**Nous aimons rencontrer tous ceux qui aiment nous aider à réaliser un
programme digne à la Confrérie**

**Vos idées nous donneront de l'inspiration
Uw ideeën zijn onmisbaar voor onze werking**

**Er wordt geen uitnodiging meer gestuurd
Noteer direct in uw agenda en wij verwachten u op 5 juli
Le présent est l'invitation pour le 5 juillet prochain**

Art 14 Over familienamen.

(M. Dodion)

Pas in de veertiende eeuw zijn bij ons de familienamen ontstaan. Vanuit het zuiden is deze mode naar bij ons overgewaaid. In Italië dateren de familienamen uit de twaalfde eeuw. Het geven van een familienaam is het gevolg geweest van de bevolkingsaanwas, het toenemend handelsverkeer en het ontstaan van de steden. Personen en generaties moesten beter onderscheiden kunnen worden. Vanaf 1795 liggen de familienamen vast. Alleen door een juridische tussenkomst kunnen van danaf familienamen gewijzigd worden (Handleiding voor genealogisch onderzoek in Vlaanderen van J. Roelstraete, p. 445).

Korte geschiedenis van de geslachtsnamen.

In de 9e eeuw ontstond de eigenaardige gewoonte aan de kinderen een naam te geven waar het eerste deel van een andere, samengestelde, naam in terugkomt. Zo had een zekere Geroinus 5 kinderen. Drie van zijn nakomelingen kregen een naam waarvan het eerste stuk ook in de naam van de vader staat: Geroildis, Geroardus en Gerois. Ook de moeder kon de naam voortzetten, zoals gebeurde in het toenmalige huisgezin van Ermanteus en zijn vrouw Hildegardis. Hun kinderen, althans drie van de vijf kregen als naam: Hildebrand, Hildoard en Hildois.

Van de 10e tot de 12e eeuw was er nergens sprake van een geslachtsnaam of familienaam die erfelijk zou zijn. De kinderen werden genoemd naar hun voornaam of doopnaam tout court. De kinderen van Peeter en Adela werden wel Peeters kinderen genoemd, of indien de vader vroegtijdig stierf, Adelens kinderen. Maar de naam Peeters of Adelens verdween meestal terug na één enkel geslacht.

Tot in de 13e eeuw hadden zelfs de edelen geen erfnaam. Zelfs tot na 1240 vinden wij in de lijst van schepenen van Brussel, Leuven, Tienen, ... alleen doopnamen terug. Zo noemen de schepenen van Tienen in 1239 Otto, Godefridus, Henricus, Rusticus, Rubertus, Hingelbertus, Michael en Franco (Archief St Germanuskerk). Langzaam begon men dan de noodzaak ervan in te zien om de geslachtsnaam voort te zetten. Men wou er zich op beroemen van te behoren tot die of die familie. Anderen wilden pralen met de heldendaden van een voorouder. Behoud van goederen, behoud van maatschappelijke status, behouden van voorrechten, het had alleszins te maken met aanzien, rijkdom en/of macht.

Wanneer het beter uitkwam, dan nam men de naam van de moeder over. Te Brussel, Leuven, Namen, Tienen en Zoutleeuw... gingen de rechten van adeldom over op de afstammelingen van een adellijke dame, zelfs als ze getrouwd was met een eenvoudig burger. Zo ligt aan de oorsprong van de familienaam Lisen (een van de invloedrijkste Leuvense families), een vrouw Lise (Elisabeth). Haar zoon Egidius was schepen in 1249 en 1255. Hij draagt steeds als bijnaam filius Lyse (zoon van Lise). De zoon van Egidius werd ook schepen en weldra noemt hij zich Egidius, zoon van Egidius van Lise. Zijn afstammelingen noemen zich later Vorenlisen.

Onder burgerij en bij het volk hebben altijd bijnamen bestaan. Alleen maar vond men het lange tijd niet noodzakelijk om die toenames erfelijk te maken. Zo kregen in de 14e eeuw nog bv de kleinkinderen van Jan de Molder Smets, Raemaekers, Timmermans als bijnaam; Uten dale, Uten voerde; vanden Velde, van den Berghe, vanden Bosch. In de 15e eeuw waren de familienamen al enigszins vast. In de 16e werd het de gewoonte pas om de geslachtsnaam van de vader erfelijk voort te zetten.

Het decreet van 14 december 1616 van onze aartshertogen Albrecht en Isabella bedreigt iedereen met de zwaarste straffen die het aandurfte van naam te veranderen. In de 18e eeuw komen herhaaldelijk wetsbepalingen dit verbod hernieuwen. Eindelijk legt het decreet van 6

Fructidor jaar II van de Franse Republiek (23 augustus 1793) aan ieder burger op zich uitsluitend te noemen naar zijn geboorteakte.:

Art.I. Aucun citoyen ne pourra porter de nom, ni de prénom autres que ceux exprimés dans son acte de naissance; ceux qui les auraient quittés sont tenus de les reprendre.

Art.II. Il est également défendu d'ajouter un surnom à son nom propre à moins qu'il n'ait servi jusqu'ici à distinguer les membres d'une même famille, sans rappeler des qualifications féodales ou nobiliaires.

(Art.I. Iedereen moet de naam dragen die staat op de geboorteakte

Art.II. Een bijnaam kan alleen als onderscheid binnen eenzelfde familie; maar een feodale of adellijke titel bijvoegen aan zijn naam dat kan niet meer)

In 1803, 1808, 1811 en 1812 kwamen er nog keizerlijke decreten of ministeriele omzendbrieven op het stuk van de familienamen. Toch bleven er mensen zonder familienaam. Koning Willem wilde daar voorgoed nu een einde aan stellen door het koninklijk besluit van 8 november 1825. Iedereen moest binnen een termijn van 6 maanden een vaste familienaam hebben en hem gaan opgeven bij de officier van de burgerlijke stand van hun woonplaats, op straffe van vervolging door de procureurs des konings. Vermits onder het Hollands Bewind ook het Frans de administratieve taal was voor de afkondiging van wetten en besluiten stond het er als volgt :

Art.I. Il est accordé de nouveau à tous ceux de nos sujets, qui ont négligé jusqu'à présent de prendre conformément au décret du 18 août 1811, un nom de famille fixe et ont continué à porter un surnom variable, un délai de six mois, dans lequel ils seront tenus d'adopter un nom de famille fixe et d'en faire la déclaration devant l'officier de l'état civil du lieu de leur domicile, ainsi qu'il est prescrit par le susdit décret du 18 août 1811...

Mezn kon er nu niet meer van tussenuit en het resultaat was dat sommige families met een familienaam opgescheept zitten die belachelijk of boertig klinkt. Gedwongen en soms ook omdat ze niet konden of wilden kiezen, namen mensen zonder verder denken zo maar een naam, niet beseffend dat zij er ook hun nageslacht mee belastten, want deze keer was het serieus en onherroepelijk, tenzij...men er een pak geld en een procedure tegen aangooide.

Veranderen van naam of v oornaam kan de dag van vandaag wanneer aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, zoals vastgelegd door de wet. Drie begrippen moeten gerespecteerd worden : verandering is een gunst, toegestaan ten uitzonderlijke titel o

behoorlijk bewezen ernstige redenen. Het verzoek moet gericht worden aan het :

Ministerie van Justitie
Dienst naamsveranderingen
Waterloolaan 115
1000 Brussel

De procedurekosten? er is een heffing van een registratierecht van 49 euro, verhoogd tot 740 euro voor vergunningen om aan een naam of een partikel toe te voegen, of een hoofdletter te vervangen door een kleine letter (de koning kan dat recht verminderen, maar het moet minstens 490 euro blijven)

Deze procedure duurt tussen 1,5 en 2 jaar

Une personne est autorisée de changer de nom et/ou de prénom en fonction de certaines conditions, fixées par la loi. Celle-ci établit notamment les principes suivants:

- le changement n'est pas un droit, mais une simple faveur
- le changement est autorisé à titre exceptionnel

- sur des motifs sérieux

La demande doit être adressée par écrit, au

Ministère de la Justice

Service de changements de noms et prénoms

Boulevard de Waterloo 115

1000 Bruxelles

Le droit d'enregistrement : 49 euro

740 euro quand on désire ajouter un nom au sien ou remplacer une lettre majuscule par une minuscule (le roi peut réduire ce droit)

La durée de la procédure : 1,5 à 2 ans

Art 15 Het viertalig woordenboek van Thomas Putzeys uit Alken

(Colette Putseys-Vanderbeken)

Op zondag 30 maart ll. was de familie Putzeys te gast bij de Confrerie. Axel Putzeys die al jaar en dag te Londen woont was met echtgenote en twee zonen speciaal naar Hoegaarden gekomen om kennis te maken met het dorp en de vroegere woonsten van de voorouders. De getuigenissen van hun aanwezigheid te Hoegaarden zijn nog zeer talrijk en de aanwezige tak Putzeys heeft dan ook met volle teugen kunnen genieten van een mooi en degelijk familierelaas.

Dat Putzeys fier is op zijn voorouders strekt de familie tot eer. Axel Putzeys had zelfs de moeite gedaan om een woordenboek mee te brengen dat hij bij een Londense antikwaar had gekocht en dat achterin de met inkt geschreven vermelding droeg : Thomas Putzeys, 1778, Alkensis (van Alken). Wij beloofden hem toen de eigenaar op te sporen van dit viertalig (latijn, grieks, nederlands en frans) woordenboek met als titel : Novum dictionarium tetraglotton, uitgegeven te Amsterdam in 1738 bij R en G Westenius en te Antwerpen bij J.F. Van Soest.

Over die tak Putzeys en over Alken handelt het volgende hoofdstukje.

Axel Putzeys a acheté un dictionnaire ancien (1737) en quatre langues chez un antiquaire Londonien. On lui avait promis de donner quelques notes généalogiques concernant le Thomas Putzeys, qui a laissé son nom dans le dictionnaire en question intitulé : Novum dictionarium tetraglotton (nouveau dictionnaire en 4 langues); en même temps nous avons situé également le village de Alken pendant l'ancien régime

Alken.

Alken was steeds een belangrijke heerlijkheid. De eerste vermelding dateert uit 1066 onder de naam Allache.

In de middeleeuwen behoorde de heerlijkheid Alken aan de Bisschoppelijke Tafel van Luik, het waren de vorstelijke domeinen van de prins-bisschop. Keizer Frederik I bekrachtigde in 1155 deze bezittingen. Alken was een Luikse enclave binnen het graafschap Loon.

In het midden van de veertiende eeuw trof een grote ramp de streek. De vorige decennia waren erg droog en warm geweest, maar nu werd men geplaagd met overvloedige regens en koude. Alle oogsten mislukten en er brak hongersnood uit. Vanuit het Oosten was er een invasie van zwarte ratten en die brachten een vreselijke ziekte mee, de pest. Tegen deze moordende epidemie had de zwakke bevolking geen verweer.

In het correctioneel wetboek van 1417 staat opgetekend dat zij die God lasteren in het openbaar opgehangen werden in een mand boven een modderpoel. Ze kregen geen eten maar wel een bot mes. Als de drossaard de straf ophief mochten de gehangene de koort doorsnijden en viel hij of zij in de modder tot groot jolijt van de omstaanders. Zo moesten roddelende vrouwen zware stenen aan hun benen meeslepen en dit, tot hun straf werd opgeheven.

Tussendoor ging het gewone leven zijn gang doch de oorlogen volgende elkaar zo snel op dat de Alkense bevolking bijna nooit ontsnapte aan oorlogsleed.

Op bestuurlijk gebied was de vrij uitgestrekte gemeente ingedeeld in vier kwartieren die elk één of twee jaarlijks verkozen burgemeesters hadden: Dorp, Hemelsveld, Ter Linden en "Over 't Water".

In 1682 huwden Gerard Putseys en Catherina Swennen te Alken.
(Zie bijgaande genealogie).

En rond 1687 huwde Gerard Putseys met Margaretha Monen.
Hun dochter Margaretha werd geboren op 19 maart 1687 te Alken. Haar doopheffers waren Stephanus Baro du Segrad en Margaretha Carolina Vaes.
Margaretha Putseys huwde op haar beurt eveneens te Alken op 7 januari 1709 met Silvester Lambrechts met als getuigen Joannes Lambrechts en Guillelmus Lambrechts. Ze overleed te Alken op 22/1/1732

Thomas Putseys en Catherina Scholteden huwden rond 1710. Hun acht kinderen werden allen te Alken geboren. Rond 1758 was hij "*scabinus*" en "*secretary Alkensis*" en schreef een groot deel van de geschiedenis in de registers van de gemeente Alken. (Zie bijgaande genealogie).

Sieur Matthias Putzeys nam de import van het bier en de brandewijn voor één jaar over van de gemeente, van 1 januari 1742 tot 1 januari 1743, waarvoor hij een voorschot betaalde. In maart 1746 was hij nog 210 gulden schuldig. De toenmalige burgemeesters brachten hem voor het schepengerecht. Matthias Putzeys ging hiermee niet akkoord, volgens hem handelden de burgemeesters in eigen naam en ten private titel.

In het gichteregister onder het n° 96 werd in 1746 dit geschil van Matthias Putzeys, pachter van de bieraccijnzen, opgetekend.

- * *"Putzeys heeft in 1745 een nieuw korenvat op maat doen maken inhoudende precies drie koppen van het korenvat van Hasselt, en heeft volgens die nieuwe maat de korenrenten of cijzen doen betalen."*
- * *"Putzeys schepenen hebben gemeten een rogge spreekers veele, 12 maelen oft quarten; Putzeys zegt: 12 potten of maten bier van Alken = weinig meer als 3 koppen van een hassels vat"*
- * *Gemeente: 12 potten alkener biermaat volgens attestatie Sr. Kellens gezworen pegelaar Hasselt maken een geheel hassels korenvat min een halve pot oft karne.*

In 1748 telden de vier burgemeesters het aantal schouwen met de bedoeling schouwgeld te doen betalen. Na de telling bleek dat er in totaal 402 schouwen waren en 48 huisjes zonder schouw; die hadden alleen een gat in het dak en ze werden bewoond door de armsten.

In het midden van de 18de eeuw had Alken af te rekenen met een duivenplaag, ze veroorzaakte veel schade wanneer de landbouwers zaaiden en bij het oogsten van het graan. Deze duiven werden gebruikt als boodschappers, ze waren de voorlopers van de post. Volgens de wet van 1720 moest men 15 bunders akkergrond hebben om duiven te mogen houden. Het kwam tot een proces met secretaris Putzeys.

secretaris Putzeys betaalde in 1727 niet voor zijn duifhuis, hij werd geciteerd op de schepenbank. Hij tekende verzet van betaling aan, maar de burgemeesters werden gemachtigd te Luik een "suppliek" aan te bieden over de zaak Putzeys en de duiven.

In 1751 kwam de prinsbisschop op jacht te Alken. Het had zeer veel geregend, de wegen waren in zeer slechte staat. Op het aanraden van de Groot-Kanselier van de Hollanders zette de burgemeester de bewoners ertoe aan de wegen te herstellen om de prinsbisschop welwillend te zijn en hem zijn jachtgenoegens te vergemakkelijken. Verschillende bomen werden gekapt en dienden om de wegen te herstellen, drie ervan moesten worden gebruikt voor goten te maken doch Putzeys verkocht de bomen aan de meest biedende, waarvoor hij werd veroordeeld in 1753.

In de 18de eeuw behoorde Alken aan de bisschoppelijke tafel met o.a.: 15 bunder en 14 roeden weide, 36 bunder, 11 grote roeden en 15 kleine roeden bouwland op de grote en de kleine Colmont en 22 bunder, 13 grote roeden en 13 kleine roeden, vroegere bossen, vijvers en weiden, vooral te Groot Peteren.

De burgemeesters en inwoners kloegen over de hoge rechten die griffier Putzeys sinds jaren van pleitende partijen en voor registratie der akten eisten, hij nam ontslag als griffier en zijn zevende zoon, Gisbert Putzeys werd als secretaris griffier benoemd op 21 augustus 1751.

In de volkstelling van 1762 vonden we Gijsbertus Putzyes, secretaris (graphiary) van Alken en Maria Devaux sijne vrouwe. Hun kinderen Thomas 7 jaar, Maria Anna 6 jaar, Theodorus 3 jaar, Joannes Franciscus 2 jaar en Elisabeth 1 jaar oud.
 Maris was hun knecht en Maria Debois en Catherina Freerar hun dienstmeiden.
 Hun zoon Jean François trad in het klooster der paters Augustijnen te Hasselt op 17 december 1786, hij werd geprofest als pater Augustin op 24/3/1787.

In de volkstelling van 1787 werden Gerard Neven 42 jaar als petit censier opgeschreven met zijn vrouw Marie Jeanne Putzeys, zij was 38 jaar en ze hadden vier kinderen.
 Bij dezelfde telling werden Marie Jeanne Govaers 40 jaar en haar zoon Nicolas Putzeys 14 jaar als pauvre genoteerd.

*Inno 1787 Mensis novembris die quarta mediane
 dispensatione in tribus bannis matrimonium contrax-
 erunt in parochia de Alken parochialis leod-
 gerardus neven baptizatus in hac parochia et
 Maria joanna putzeys in alen baptizata coram
 testibus requisitis in foedum*

De huwelijksakte van Gerardus Neven en Maria Joanna Putzeys -1787-

In 1789/1790 was Alken één van de voornaamste centra's van de opstand tegen de prinsbis-
 schop en het gemeentebestuur koos ondubbelzinnig de kant van de Luikse Revolutie.

Thomas Putzeys, grondeigenaar, een schuldbekentenis van 1834..

*Ik ondergetekende Thomas Putzeys grondeigenaar
 wonende te Alken bekende schuldig te wezen
 ten Register der Kerk van Alken de volgende
 Renten 1% en geldrente van vierentwintig stuivers
 tott twee en tachtig Centimen
 2% Rente van en tot Alkenmaat Nogge Negentien
 Stappen uit een meermalen rente van achten dertig stuivers goud en goud van dertien
 3% Rente van vier gouden tott, vier franken vier en
 zeventien Centimen
 ter doen uitdrukkelijke afzetting van
 de Voorrechten van Perparing
 Alken Dien acht en
 twintigsten maart achttien honderd vier
 en dertig J. O. D. B. Putzeys*

Het gedenkprentje van Nicolas Putzeys, geboren te Hasselt op 13/9/1794,
als zoon van Theodore Adam Putzeys en Ida Marie Duymen.
kleinzoon van Gijsbrecht Putzeys en Maria Elisa Devaux.

J. M. J. F.

BIDT VOOR DE ZIEL VAN

Mynheer

Antonius-Josephus-Nicolaus

PUTZEYS,

Die, na eene langdurige en pynelyke ziekte,
voorzien van de laetste HH. Sakramenten, in
den Heer ontslapen is te Hasselt, den 20 fe-
bruary 1857, oud zynde 62 jaren, 5 maanden
en 8 dagen.

R. I. P.

Hy was bemind by God en by de menschen.

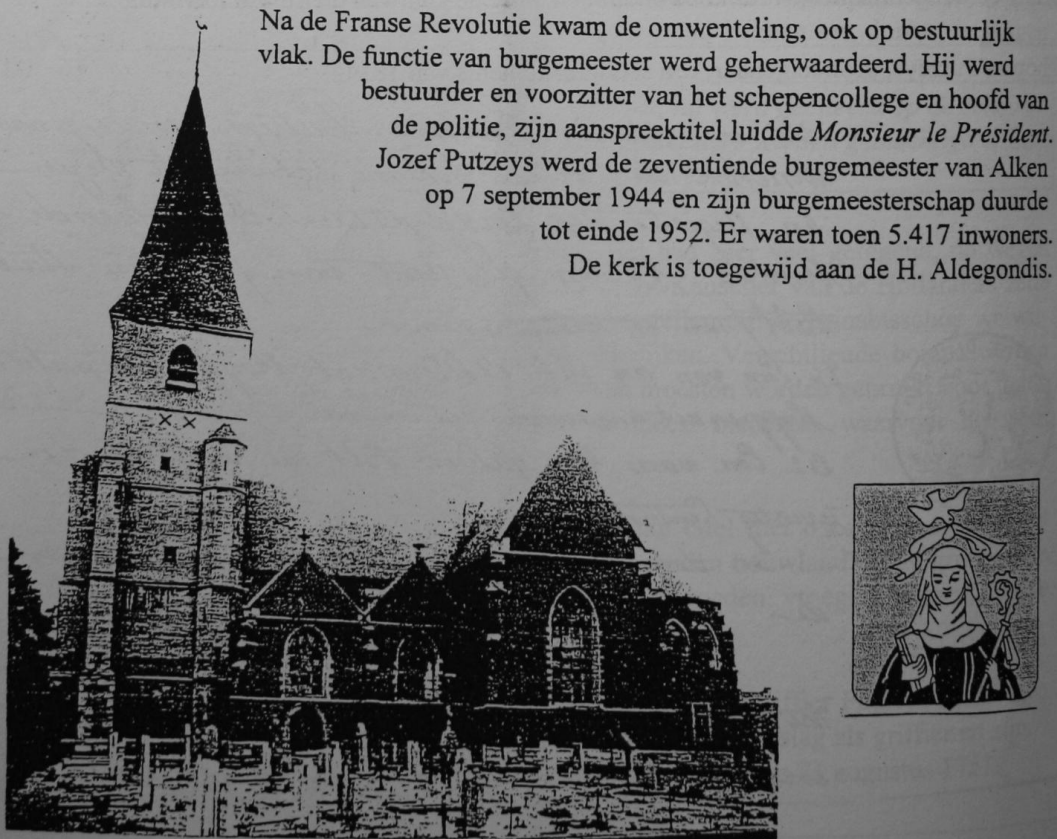
(1) De smerten eener langdurige ziekte heeft
hy verduidelijk uitgestaan, vervuld door dit zoet
gedacht: de Heer beproeft dezen wien hy
bemind. (2) Hy bemindde de koningin des Hemels,
omdat hy wist dat niemand tusschen de armen
van Maria verloren gaet. (3) En wy, getuigen
van zyne goede werken, wy bidden U, o Heer!
uwen dienaar te helpen welken gy door uw
dierbaar bloed afgekocht hebt.

(1) ECCL. 45. (2) TOB. 12. (3) S. ANSELMUS.

LYKDIENTEN:

Zaterdag 7 maart, in de parochiale kerk, ten 9 ur.
Maand 9 id. in O.-L. Vrouwe kerk, ten 8 ur.

Hasselt. - Drukkery van J. BILLEN.

Na de Franse Revolutie kwam de omwenteling, ook op bestuurlijk
vlak. De functie van burgemeester werd geherwaardeerd. Hij werd
bestuurder en voorzitter van het schepencollege en hoofd van
de politie, zijn aanspreektitel luidde *Monsieur le Président*.
Jozef Putzeys werd de zeventiende burgemeester van Alken
op 7 september 1944 en zijn burgemeesterschap duurde
tot einde 1952. Er waren toen 5.417 inwoners.
De kerk is toegewijd aan de H. Aldegondis.

I Thomas Putzeys, secretary Alkensis in 1758, overleden te Alken op zondag 14 mei 1758.

Hij is getrouwd rond 1710 met Catherine Scholteden.
Uit dit huwelijk:

- 1 Anna Gertrudis Putzeys, geboren te Alken op donderdag 22 mei 1710.
peter: Joannes Scholteden; meter: Margaritha Putseys
- 2 Maria Margaritha Mechtildis Putzeys, geboren te Alken op donderdag 18 februari 1712.
peter: Mathias Putseys; meter: Maria Scholteden
Zij is getrouwd te Alken op zondag 17 november 1743, op 31-jarige leeftijd met Joseph Gavarelle.
- 3 Mathias Putzeys, geboren te Alken op dinsdag 28 februari 1713, volgt onder II-a.
- 4 Richard Putzeys, geboren te Alken op dinsdag 19 mei 1716, overleden aldaar op zondag 3 oktober 1723.
peter: Everardus Averwys; meter: Joanna Averwys
- 5 Maria Mechtildis Putzeys, geboren te Alken op dinsdag 28 februari 1719, overleden aldaar op woensdag 20 juni 1736.
peter: Everardus Averwys; meter: Margarita Putseys
- 6 Hendrik Putzeys, geboren te Alken op dinsdag 2 september 1721.
peter: Henricus Guilelmus Alverwys;
meter: Maria Catherina Vandersteggen, beguina te Hasselt
- 7 Gisbert Putzeys, geboren te Alken op dinsdag 29 februari 1724, volgt onder II-b.
- 8 Maria Joanna Putseys, abesse de abbaye de Derbeek, geboren te Alken op maandag 19 augustus 1726, overleden te St-Truiden op dinsdag 4 februari 1806.
peter: Gregorius Vlayen; meter: Margaretha Putzeys, beguina

II-a Mathias Putzeys, geboren te Alken op dinsdag 28 februari 1713, zoon van Thomas Putzeys (I) en Catherine Scholteden.

peter: Agidius Franciscus Averwijs; meter: Catherina Averwys
getuigen bij huwelijk: Mathias Martens en Catherina Martens
Hij is getrouwd te Alken op zaterdag 16 februari 1760, op 46-jarige leeftijd met Maria Judith Martens.

Uit dit huwelijk:

- 1 Anna Maria Putzeys, begyn, geboren te Alken op zaterdag 28 mei 1757, overleden aldaar op zaterdag 18 april 1840.
Anna Maria Martens is gewettigd op 16.2.1760.
- 2 Joannes Thomas Putzeys, geboren te Alken op donderdag 22 mei 1760, overleden aldaar op vrijdag 21 maart 1845.
peter: Joannes Baptiste Emmanuel Carpentier; meter: Elisabeth Oris
Getuigen bij overlijden : Leo Beeken, schrijnwerker (35),
neef Jacobus Thys, landbouwer (25),
gebuur

II-b Gisbert Putzeys, graphiary, geboren te Alken op dinsdag 29 februari 1724, overleden aldaar op vrijdag 14 september 1792, zoon van Thomas Putzeys (I) en Catherine Scholteden.

peter: Gisbertus Hechtermans, pastoor te Alken
meter: Maria Vandersmissen

Hij is getrouwd te Alken op zondag 1 september 1754, op 30-jarige leeftijd met Maria Elisa Devaux.

Uit dit huwelijk:

- 1 Thomas Putzeys, geboren te Hasselt op zaterdag 12 juli 1755, volgt onder III-a.
- 2 Maria Joanna Putzeys, geboren te Alken op zaterdag 10 juli 1756, volgt onder III-b.

3 Theodoor Adam Putzeys, geboren te Alke

onder III-c.

- 4 Jan Frans Putzeys, geboren te Alken op maandag 15 december 1760, overleden te Hasselt op zondag 20 april 1817.

peter: Joannes Franciscus Averweys, canonicus Lovrensis
meter: Francisca Van Widdingen

Gekend als Pater Augustin, geprofest op 24.3.1787

Getuige bij zijn overlijden: Guill. Josepg Vaes, neveux

- 5 Maria Elisabeth Putzeys, geboren te Alken op dinsdag 7 september 1762, overleden aldaar op zaterdag 25 september 1773.

peter: Petrus Nicolay Devaux; meter: Maria Anna debleret

- 6 Maria Antonia Putzeys, geboren te Alken op zondag 18 december 1763.
peter: Petrus Devaux; meter: Maria Anna Debleret

- a Thomas Putzeys, geboren te Hasselt op zaterdag 12 juli 1755, zoon van Gisbert Putzeys (II-b) en Maria Elisa Devaux.

peter: Thomas Putzeys; meter: Maria Joanna Verlain

Hij is getrouwd te Hasselt op dinsdag 24 februari 1784, op 28-jarige leeftijd met Anne Josephine Pickar, geboren te Rykel, overleden te Hasselt op woensdag 6 april 1785.

Uit dit huwelijk:

- 1 Theodorus Putzeys, geboren te Hasselt op vrijdag 4 februari 1785, overleden aldaar op dinsdag 22 maart 1785.

peter: Theodore Adam Putzeys; meter: Anna Josephina Longré

- b Maria Joanna Putzeys, geboren te Alken op zaterdag 10 juli 1756, dochter van Gisbert Putzeys (II-b) en Maria Elisa Devaux.

getuigen bij huwelijk:

Libertus Neven en Maria Elisabeth Putzeys

Zij is getrouwd te Wellen op zondag 4 november 1787, op 31-jarige leeftijd met Gerard Neven, geboren te Wellen.

Uit dit huwelijk:

- 1 Maria Joanna Neven, geboren te Alken op donderdag 23 september 1784.

peter: Carolus Goemans; meter: Maria Christina Goemans

- 2 Nicolaas Neven, geboren te Alken op vrijdag 6 augustus 1790.

peter: Petrus Neven; meter: Joanna Elisabeth Leytmans

- 3 Maria Christina Neven, geboren te Alken op donderdag 29 november 1792.

peter: Thomas Theodorus Putzeys, schoutburgemeester Alken
meter: Ida Neven

- 4 Anna Maria Neven, geboren te Alken op zondag 28 augustus 1796.

peter: Joannes Godfrido Neven

meter: Domicella Anna Maria Putzeys, beguina Trudonopoli

- 5 Arnoldus Michael Neven, geboren te Alken op woensdag 4 juli 1798.

peter: Arnoldus Michael Proermans

meter: Christina Neven

- 6 Maria Agnes Neven, geboren te Alken op maandag 18 augustus 1800.

peter: Lambertus Palmants (pro Joannes Petro Goemans)

meter: Maria Ida Neven

- c Theodoor Adam Putzeys, geboren te Alken op dinsdag 8 mei 1759, overleden te Hasselt op woensdag 31 juli 1805, zoon van Gisbert Putzeys (II-b) en Maria Elisa Devaux.

peter: Theodorus de Corswarem; meter: Maria Theresia de Reul de Neubergh

Hij is getrouwd te Hasselt op vrijdag 15 juni 1787, op 28-jarige leeftijd met Ida Marie Duymen, geboren te Hasselt.

getuigen bij huwelijk: Joanne Alen en Maria Joanna Putseys

Uit dit huwelijk:

- 1 Marie Elisabeth Hubertina Putzeys, geboren te Hasselt op vrijdag 25 april 1788, ongehuwd overleden aldaar op vrijdag 6 mei 1864.
peter: Jos Duymen; meter: Elisabeth De Vaux
- 2 Anna Barbara Antonia Putzeys, rentenierster, geboren te Hasselt op maandag 25 mei 1789, overleden aldaar op zaterdag 28 oktober 1876.
peter: Jos Duymen; meter: Anna Barbara Schipmans
Zij is getrouwd te Hasselt op vrijdag 16 februari 1816, op 26-jarige leeftijd met Dionisius Guillelmus Vaes (31 jaar oud), geboren te Hasselt op donderdag 28 oktober 1784, zoon van Denis Hubert Vaes en Marie Therese Vanderhucht.
- 3 Marie Catherine Putzeys, geboren te Hasselt op donderdag 2 september 1790, ongehuwd overleden aldaar op dinsdag 21 maart 1876.
Haar overlijden is aangegeven door Theodoor Vaes, veearts, neef
- 4 Anne Marie Arnolda Putzeys, geboren te Hasselt op zondag 28 juli 1793, overleden aldaar op woensdag 21 augustus 1793.
peter: Petrus; arnold Briers; meter: Anne Marie Putzeys
- 5 Nicolas Antonius Josephus Putzeys, geboren te Hasselt op zaterdag 13 september 1794 (doopgetuigen waren Jos Duymen en Marie Elisabeth Minten), ongehuwd overleden te Hasselt op vrijdag 20 februari 1857.

IN HET NAJAAR VAN 2003
ORGANISEREN WIJ EEN LESSENREEKS

PRAKTISCHE STAMBOOMKUNDE

ALLE INFORMATIE IN VOLGEND NUMMER

Art. 16 Lijst van Boeken door Swertsen geschreven of uitgegeven.

(M. Dodion)

Eerst enige opmerkingen om de reeks gemakkelijk te kunnen gebruiken.

Het gaat hier om boeken die door een Sweerts zijn geschreven en/of uitgegeven en waarvan een of meerdere exemplaren nog te vinden zijn in een of meerdere van de volgende bibliotheken.

We onderzochten de catalogi van de Koninklijke Bibliotheek van België (KB)

Bibliothèque Nationale de Paris (BNP)

British Library of London (BL)

Acter elk boek staat dit vermeld, wanneer het zich bevindt in de KB geven we ook het nummer waaronder het bewaard wordt.

Naast auteur en titel geven we plaats van uitgave, uitgever en/of drukker, jaartal, formaat, pagina's en illustraties en/of frontispice, platen...

Sweerts(ius) Franciscus (KB) is dezelfde als Sweerts Pierre-François (BNP)

SWEERTS BRUNO

Het Verheerlijkt Leeuwendaal, zinnespel met zang en dans (BNP)

's Gravenhage, L. Nutberg, 1761, -8°, VI - 50p

zij hebben ook een tweede uitgave is van 1766

De eerlijke misdadiger (vertaling van Fenouillet de Falbaire de Quingey, Charles-Georges)
Amsterdam, 1768, -8° (BNP)

Belisarius, treurspel (Vertaling van D'Ozicourt)

Amsterdam, 1769, -8° (BNP)

Tancredo, treurspel (Vertaling van Voltaire)

Amsterdam, 1763, -8°,

tweede uitgave in 1778 (BNP)

De Betovering, kluchtspel uit het Fransch vertaald
zonder plaats of datum, -8° (BNP)

SWEERTS CORNELIS

Apollo en Dafne, op muziek gesteld door Hendrik Anders

Amsterdam, C. Sweerts, 1697, -8°, 20p, figuur (BNP)

Apollo en Dafne, muziekspel

Amsterdam, K (Kornelis) Sweerts, 1698, -8°, 16p, fig. (BNP) Jacoba van Beieren, erfgravin
van Holland, treurspel

Amsterdam, A. Waldorp, 1756, -8°, IV-62p (BNP)

De verheeye en verachte monarchy

Amsterdam, C. Sweerts, 1690, -8°, 24p, pl (BNP)

De Verliefde Rijkaart, muziekstuk

Amsterdam, P. Van den Berge, zonder datum, -8°, 39p, pl (BNP)

(volgens A.J. Van der Aa, Bibliografisch woorden boek der Nederlanden, XVII,2, is dit werk van C. Sweerts)
er is in BNP een tweede exemplaar uit 1693 en waarop K. Sweerts staat vermeld als uitgever

Zinrijke dichtkunst, getrokken uit Homeros, Hesiodos, Anakreon, Virgilius, Ovidius en andere Grieksche en Latijnsche dichters, in Nederduitsch dicht gebragt, toegepast en verklaart door Kornelis Zweerts ...
Amsterdam, J. Van Leeuwen, 1712, -8°, X-180p, pl en frontisp. (BNP)

Dichtkundige zinnebeelden door Kornelis Zweerts, in CL (= 150) prentverbeeldingen vertoont
Amsterdam, J. Loveringh, 1736, -8°, 308p (BNP)
volgens het opdracht-hoofdstuk is de uitgever Philip Sweerts

SWEERTS EMANUEL

Florilegium Emanuelis Swertii,... tractans de variis flori (bus) et aliis indicis pl(an)tis, ad vivum delineatum in duabis partium et quatuor linguis concinnatur
Frankfurt am Main, Erasmus Kempfferus, 1612, -folio, pl., portret en titre gr. (BNP)
in de KB zijn er twee exemplaren : V.B. 4241 D en V.H. 13.246 A
in de BL is er een uitgave van 1615
het gaat hiet om een flora uitgegeven in vier talen : latijn, nederlands, duits en frans

SWEERTS FRANCISCUS

I de Turre Cremata meditationis ... studio F. S.
1607, -12°(BNP)

Flores ex eius (Justus Lipsius) operibus decerpti, per locos communes digesti, quibus accessere testimonia, symbola, inscriptiones, epitaphia opera Francisci Sweerti
Editio ultima, prioribus auctor et emendatio
Keulen, sumptibus B. Gualteri, 1620, -18°, 295p. (KB) (V.H. 13.246 A)

Athenae Belgicae, sive Nomenclator Infer? Germaniae scriptorum qui disciplinas philologicas, philosophicas, theologicas, juridicas, medicas illustrarunt. Franciscus Sweertius, ...digessit et vulgavit. Accessit eadem auct. siccinta XVII ejusdem Inf. Germ. Provincias, necnon praecipuarum orbis bibliothecarum et academiarum...descriptio
Antwerpen, G. a Tungris, 1628, -folio, pièces limin., 728p (BNP)
in de KB zijn 2 exemplaren, waarvan een van 708 p. onder de nummers : II 44.354 B LP en II 44.354 C L.P. (L.P. staat voor livre précieux)

Deorum dearumque capita, ex antiquis numismatibus Abrahami Ortelii, ... collecta et historica narratione illustrata, a Francisco Sweertio ...
Antwerpen, in officina Plantiniana, 1612, -4°, sign, fig, titre à encadrement gr. (BNP)
een exemplaar van dit werk is samen ingebonden met een ander boekwerk van F. Sweerts onder het nummer V.B.11758 in de KB.

Portraits des faux dieux et déesses
zonder plaats en datum, -8° (BNP)
(opgeplakt en handschrift)

(wordt vervolgd)

*Ook militaire
dienstplicht geklept ?*

Aan Zijne Exellentie,
de Minister van Landsverdediging,
te Brussel.

Mijnheer de Minister,

Ik heb de eer en het genoegen U vrijstelling te vragen op basis van mijn familiale toestand. Deze is vrij eenvoudig. Na aandachtig mijn brief gelezen te hebben, ben ik er van overtuigd dat U mij gelijk zult geven.

Gij moet weten, Mijnheer de Minister, ik ben getrouwd met een weef. Die had al een volwassen dochter.

Toen is mijn vader met die volwassen dochter getrouwd. Zo werd mijn vrouw de schoonmoeder van haar eigen schoonvader en mijn bloedeigen vader werd mijn ~~stiefzoon~~ ^{schoon}zoon.

Die dochter van mijn vrouw, door haar huwelijk met mijn vader, dus ook mijn eigen stiefmoeder geworden, kreeg een zoon, die natuurlijk mijn halfbroer is, daar hij ook de zoon is van mijn vader, maar tevens ook de zoon van de dochter van mijn vrouw, en daardoor mijn kleinzoon.

Zo werd ik de grootvader van mijn broer.

Toen kreeg mijn vrouw een zoon. Dat is natuurlijk ook mijn zoon. Nu is mijn stiefmoeder de halfzuster van mijn zoon, ook zijn grootmoeder, omdat hij het kind is van haar stiefzoon. Mijn vader is de schoonbroer van het kind, omdat hij zijn halfzuster tot vrouw heeft. Ik ben de halfbroer van mijn eigen zoon, die ook de halfbroeder is van mijn stiefmoeder. Mijn vrouw is de tante van haar eigen kind. Mijn zoon is de neef van mijn vader en ik ben mijn eigen grootvader, omdat ik de vader ben van ~~hemzelf~~ mijn moeder.

Mijnheer de minister, U zult niet toelaten dat een grootvader, een vader, een zoon en een kleinzoon tegelijk onder de wapens zijn.

Ik neem dus de vrijheid, Mijnheer de Minister, U te vragen, om mij terug naar mijn haardstede te zenden.

Aanvaard, Mijnheer de Minister, mijn dank bij voorbaat.

Met de meeste hoofachting,
soldaat karottentrekker eerste klas
Vanderlussen Judocus